

Statens vegvesen

Hordaland Fylkeskommune
Postboks 7900
5020 Bergen

Behandlende enhet:
Region vest

Saksbehandler/telefon
Harald Jan Berstad

Vår referanse:
18/1980

Deres referanse:

Vår dato
29.05.2019

FV.213 – Skiftesvik - Marikoven – Oversending av klage på vedtak om ekspropriasjon – gnr.12 bnr.444 – Askøy kommune

Bakgrunn

Reguleringsplan nr.1247 278, fv.213 Skiftesvik - Marikoven g/s-veg, vegutbedring, godkjent av Askøy kommune den 09.12.2009 (**vedlegg 1**). Formålet med planen er å bedre trafikksikkerheten mellom Skiftesvik og Marikoven. Fylkesveien skal utvides, det skal etableres fortau og antall avkjørsler skal reduseres.

For å gjennomføre reguleringsplanen, er det nødvendig å erverve grunn fra gnr.12 bnr.444 i Askøy kommune.

Da veien ble etablert på 50-tallet var det vanlig å gi fri grunn, og det finnes ofte ikke dokumentasjon for dette.

Forhandlinger og vedtak om ekspropriasjon

Grunneieren er representert av advokat Arild Nundal. Partene har gjennomført flere møter, befaringer, samt svært omfattende e-postkorrespondanse. Statens vegvesen har fremlagt tilbud om kjøpekontrakt samt forslag til avtale om tiltredelse og avtaleskjønn (arbeidsavtale), uten at dette har resultert i en minnelig avtale (**vedlegg 2**).

Av hensyn til nødvendig framdrift i prosjektet ble det sendt forhåndsvarsel om ekspropriasjon den 20.02.2019 (**vedlegg 3**). Den 29.03.2019 (feilaktig datert 29.01) ble det fattet vedtak om ekspropriasjon (**vedlegg 4**). Statens vegvesen har mottatt klage på vedtak om ekspropriasjon (**vedlegg 5**).

Statens vegvesen

Klage på ekspropriasjonsvedtak

Grunneier har klaget på ekspropriasjonsvedtaket. Klagen er datert 18.04.2019 med ettersending av utfyllende klage datert 20.05.2019. Klagen er således rettidig.

Klagen

Grunneier anfører at det foreligger flere feil i ekspropriasjonsvedtaket. Videre anfører han at det foreligger saksbehandlingsfeil, fordi det ikke har vært ført forhandlinger forut for vedtaket. Grunneier anfører endelig at det ikke kan eksproprieres etter vedtatt reguleringsplan, da det ikke er gjort forsvarlige avveininger angående hans avkjørsel til eiendommen.

Våre merknader til klagen

Det rettslige grunnlaget for ekspropriasjonsvedtaket er veglova § 50. Av ekspropriasjonsvedtaket følger det at klagen for eksempel kan rette seg mot saksbehandlingen i forkant av vedtaket, eller rettsbruken vedtaket bygger på. Det fysiske inngrepet, dvs. trasévalg, veibredde, avkjørsler mv., er fastlagt i reguleringsplanen, og kan ikke påklages.

Ekspropriasjonsvedtak

Klager:

- a. *«Statens vegvesen har inntatt det standpunkt at de eier 2,5 meter fra eksisterende vegbane og inn på Høllelands eiendom bnr 444.»*
- b. *«Hølleland har fremlagt skyldelingsdokument der det står at hans eiendom grenser mot «hovudvegen»*
- c. *«Hølleland mener han ikke har fått noen skikkelige forhandlinger med vegvesenet i og med vegvesenet fremmer udokumenterte standpunkt om eierrett inn på hans eiendom, samtidig som Hølleland har vist skylddelingsforretning som viser at han eier til «hovudvegen»*
- d. *Angående avkjørsel: «Hølleland mener at reguleringsplanen på dette punkt ikke har gjort forsvarlige vurderinger»*

Vår vurdering

Ethvert inngrep som går ut på avståelse eller innskrenkning i private rettigheter må ha hjemmel i lov. For vegtiltak gir vegloven § 50 med tilhørende forskrift og plan- og bygningsloven § 35 slik hjemmel.

Statens vegvesen

Eiendommens grenser

Det er korrekt at SVV har påpekt hva som var vanlig å legge til grunn etter vegloven av 1938, men det er ikke korrekt at vi har inntatt et standpunkt basert utelukkende på det. Det er også korrekt at det finnes et skyldelingsdokument fra 1947 hvor det står at eiendommen grenser «mot hovudvegen». Grunneier hevder at dette innebærer at grensen må gå ved asfaltkant vei.

I 1990 er det imidlertid gjort en kart - og delingsforretning, se (**vedlegg 6**), hvor blant annet grensen mot vegen ble oppmålt. Koordinatene i målebrevet stemmer overens med hva som fremgår av matrikkel og offisielle kart. Videre er grensepunktene markert fysisk med kryss i fjell på eiendommen.

SVVs landmåler har vært med på befaring og målt opp, og også de fysiske grensemerkene stemmer overens med koordinatene i målebrevet.

Grunneier har anført at grensemerkene er plassert feil, fordi det ikke var fysisk mulig å plassere de inntil asfaltkant. Et standpunkt som SSV stiller seg uforstående til.

Hovedregelen ved fastsetting av eiendomsgrense etter gjeldende rett, er grensemerker i terrenget, dersom slike finnes. Ved motstrid mellom grensemerker og en skriftlig beskrivelse av grensen, er den klare hovedregel at merker i terrenget går foran. Den skriftlige fremstillingen av eiendomsgrensen vil som regel kun beskrive hvor grensemerkene kan finnes, og ikke nødvendigvis nøyaktig hvor de skal plasseres.

At det finnes et skyldelingsdokument fra 1947, som sier at eiendommen grenser «mot hovudvegen», innebærer derfor ikke etter SVVs syn, at grensen går ved asfaltkanten, de øvrige forhold tatt i betraktning. Her må grensemerker, matrikkel, offisielle kart og koordinater i målebrev av 1990 (som ikke er bestridt), gå foran formuleringen i skyldelingsbrevet av 1947.

Forhandlinger

Grunneier anfører at det ikke er ført skikkelige forhandlinger før vedtak. SVV kan ikke se at dette medfører riktighet.

Det har vært forhandlet jevnlig med grunneier siden høsten 2018. Blant annet er det avholdt møte på prosjektkontoret, med prosjektleder, byggeleder og grunnerverver til stede. Videre har det vært flere befaringer på eiendommen, samt svært omfattende e-post korrespondanse.

SVV anbefalte tidlig at grunneier lot seg representere av advokat. Dette ble anbefalt flere ganger, men det var først på våren 2019 at grunneier lot seg representere ved advokat. Det har også vært avholdt ny befaring på eiendommen med advokat til stede.

Til tross for omfattende forhandlinger i saken, har det likevel ikke lyktes å få en minnelig avtale, hverken om kjøpekontrakt eller avtale om avtaleskjønn (arbeidsavtale).

Statens vegvesen

Avkjørsel

Grunneier anfører at reguleringsplanen ikke inneholder forsvarlige vurderinger i forhold til avkjørsel til eiendommen, og at vedtatt plan derfor ikke kan være grunnlag for ekspropriasjonsvedtaket.

SVV kan ikke se at vurderinger gjort av planmyndighetene forut for vedtakelse av reguleringsplanen kan påklages på dette stadiet.

I vedtatt plan er avkjørselen regulert stengt, uten at det er regulert inn en ny avkjørsel. SVV er enige i at dette er uheldig, men kan ikke se at planen er ugyldig av den grunn. SVV kan således stenge avkjørselen etter vedtatt plan, uten å bygge en ny.

SVV har imidlertid sett på mulige alternative løsninger, og blant annet fremlagt et løsningsforslag til grunneier. Denne løsningen med ny avkjørsel, var imidlertid avhengig av en minnelig avtale, noe grunneier var imot.

Det beste alternativet for grunneier blir etter dette, at SVV lar avkjørselen bli liggende åpen, med noen mindre tilpassinger mot ny vei. Avkjørselen vil imidlertid ikke bli helt uendret, da sikten vil bli bedre mot sør, som følge av inngrepet.

Avslutning

Statens vegvesen legger til grunn at de vilkår som er satt til vedtakets innhold er oppfylt. Vår konklusjon er at det ikke er grunnlag for å ta saken til følge. Av hensyn til nødvendig fremdrift ber vi om at klagen behandles i klagenemnda i Hordaland fylkeskommune.

Med hilsen
Harald Jan Berstad

Statens vegvesen